

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3518/2532

บริษัท อีสท์เวสต์แอร์เซอร์วิส จำกัด

โจทก์

บริษัท นิวแอมพ์เซอร์ อินชัวร์รันส์ จำกัด

จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 11, 132, 368, 861, 869

สัญญากรมธรรม์ประกันภัยระบุไว้ชัดเจนว่า จำเลยจะต้องรับผิดชอบในทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ต้องสูญเสียชีวิตหรือเสียหายไปเฉพาะ"เนื่องจากเพลิงไหม้หรือฟ้าผ่า หรือการระเบิดของแก๊สที่ใช้สำหรับทำแสงสว่างหรือประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยเท่านั้น" เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ทรัพย์สินที่โจทก์ได้เอาประกันภัยไว้ต้องสูญเสียชีวิตหรือเสียหายเนื่องมาจากการระเบิดของแก๊สที่ใช้จุดสำหรับหุงต้มอาหารเพื่อจำหน่ายที่ภัตตาคาร ข. ซึ่งอยู่ติดกับสำนักงานของโจทก์ จึงมิใช่การระเบิดของแก๊สที่ใช้สำหรับทำแสงสว่างหรือประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย การสูญเสียชีวิตหรือเสียหายของทรัพย์สินโจทก์ดังกล่าวจึงไม่อยู่ในความคุ้มครอง ทั้งยังเข้าข้อยกเว้นความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ว่าการประกันภัยรายนี้ไม่คุ้มครองการสูญเสียชีวิตหรือการเสียหายอันเกิดจากหรือเนื่องมาจากการระเบิดทุกชนิดรวมทั้งการระเบิดของแก๊สที่ใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือการผลิตจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ตามสัญญากรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าว. (วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ ครั้งที่ 7/2532).

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายตามสัญญากรมธรรม์ประกันภัยรวมทั้งดอกเบี้ยเป็นเงินจำนวน 2,628,909.35 บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีในต้นเงิน 2,533,888.55 บาท นับตั้งแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยให้การปฏิเสธความรับผิด ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์จำนวน 2,072,388.10 บาทพร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีนับตั้งแต่วันฟ้อง (8 ธันวาคม 2526) จนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า โจทก์ได้เอาประกันภัยตัวอาคารสำนักงาน ที่ทำการของโจทก์ รวมทั้งเฟอร์นิเจอร์ เครื่องตกแต่งภายใน เครื่องปรับอากาศ และเครื่องใช้ภายในสำนักงาน ไว้กับจำเลยในวงเงิน 5,000,000 บาท โดยระบุให้ธนาคารกวางตุ้ง จำกัด เป็นผู้รับประกัน ประการตามสำเนาภาพถ่ายสัญญากรมธรรม์ประกันภัยเอกสารหมายเลข 5 จ.6 ต่อมาในระหว่างอายุสัญญาประกันภัยได้เกิดแก๊สที่ใช้จุดสำหรับหุงต้มอาหารเพื่อจำหน่ายในกิจการของบริษัทซีเอส (1980) จำกัด ระเบิดที่ภัตตาคารซีเอสซึ่งอยู่ติดกับสำนักงานของโจทก์ทำให้ทรัพย์สินของโจทก์ที่เอาประกันภัยไว้ได้รับความเสียหาย โจทก์ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากธนาคารกวางตุ้ง จำกัด และได้แจ้งให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายแล้ว แต่จำเลยไม่ยอมชำระคดีมีปัญหาวินิจฉัยในชั้นนี้ตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยจะต้องรับผิดชอบตามสัญญากรมธรรม์ประกันภัยหรือไม่ และโจทก์เสียหายหรือไม่เพียงใด

ในปัญหาประการแรกที่ว่า จำเลยจะต้องรับผิดชอบตามสัญญากรมธรรม์ประกันภัยหรือไม่นั้น เกี่ยวกับปัญหานี้ จำเลยให้การต่อสู้ว่าสัญญาประกันภัยระหว่างโจทก์และจำเลยเป็นสัญญาที่ให้ความคุ้มครอง

การสูญเสียและการเสียหายเนื่องจากเพลิงไหม้หรือฟ้าผ่าทรัพย์สินที่เอาประกันภัยซึ่งกรมธรรม์ประกันภัยระบุไว้ชัดเจนว่า "กรมธรรม์ประกันอัคคีภัย" และในส่วนที่ว่าด้วยสัญญาคุ้มครองก็ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า "บริษัทตกลงสัญญากับผู้เอาประกันภัยว่า ถ้าทรัพย์สินที่เอาประกันภัยดังกล่าวหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของทรัพย์สินที่เอาประกันภัยนี้ต้องสูญเสียหรือเสียหายเนื่องจากเพลิงไหม้หรือฟ้าผ่าหรือการระเบิดของแก๊สที่ใช้สำหรับทำแสงสว่างหรือประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยเท่านั้น" นอกจากนี้ ข้อ 2 และ 2.5 แห่งกรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าว ยังได้ระบุว่า "เว้นแต่ได้ระบุไว้ในกรมธรรม์ฉบับนี้โดยชัดแจ้งการประกันภัยนี้ไม่คุ้มครองการสูญเสียหรือการเสียหายอันเกิดจากหรือเนื่องมาจากหรือเป็นผลโดยตรงหรือโดยอ้อมจากสาเหตุดังต่อไปนี้...2.5 การระเบิดทุกชนิด รวมทั้งการระเบิดของแก๊สในโรงงานแก๊สหรือการระเบิดของแก๊สที่ใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือการผลิต (เว้นแต่การระเบิดของแก๊สสำหรับทำแสงสว่างหรือประโยชน์เพื่ออยู่อาศัยเท่านั้น)" เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าความเสียหายของทรัพย์สินที่เอาประกันภัยเกิดจากการระเบิดของแก๊สที่ใช้หุงต้มอาหารในภัตตาคารชัยเฮาส์ในการประกอบกิจการจำหน่ายอาหาร จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัย ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า ตามสัญญากรมธรรม์ประกันภัยเอกสารหมายเลข 5 หน้า 4 ในส่วนที่ว่าด้วยสัญญาคุ้มครองได้ระบุไว้ชัดเจนว่าจำเลยจะต้องรับผิดชอบในทรัพย์สินที่เอาประกันภัยต้องสูญเสียหรือเสียหายไปเฉพาะ "เนื่องจากเพลิงไหม้หรือฟ้าผ่า หรือการระเบิดของแก๊สที่ใช้สำหรับทำแสงสว่างหรือประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยเท่านั้น"เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้เป็นยุติแล้วว่า ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยต้องสูญเสียหรือเสียหายเนื่องมาจากการระเบิดของแก๊สที่ใช้จุดสำหรับหุงต้มอาหารเพื่อจำหน่ายในกิจการของบริษัทชัยเฮาส์ (1980) จำกัด ที่ภัตตาคารชัยเฮาส์ซึ่งอยู่ติดกับสำนักงานของโจทก์ จึงมิใช่การระเบิดของแก๊สที่ใช้สำหรับทำแสงสว่างหรือประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าเหตุดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากการกระทำของโจทก์ผู้เอาประกันภัยหรือบุคคลภายนอกตามฎีกาของโจทก์การสูญเสียหรือเสียหายของทรัพย์สินที่โจทก์ได้เอาประกันภัยไว้จึงไม่อยู่ในความคุ้มครอง ทั้งยังเข้าข่ายยกเว้นความรับผิดชอบตามข้อ 2.5 ที่กำหนดไว้ว่าการประกันภัยรายนี้ไม่คุ้มครองการสูญเสียหรือการเสียหายอันเกิดจากหรือเนื่องมาจากการระเบิดทุกชนิด รวมทั้งการระเบิดของแก๊สที่ใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือการผลิต ดังนั้นจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ตามสัญญากรมธรรม์ประกันภัยดังกล่าว เมื่อฟังว่าจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์แล้วจึงไม่ต้องวินิจฉัยในปัญหาเกี่ยวกับค่าเสียหายต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์ชอบแล้ว ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น"

พิพากษายืน

(ประชา บุญวนิช - บุญส่ง คล้ายแก้ว - พัลลภ พิสิษฐ์สังฆการ)